

5. ÜNİTE ROMAN

www.edebiyatnotu.com

1) Roman Nedir?

- Roman daha önce yaşanmış veya yaşanabilir nitelikte olan tüm olayları konu alan edebi türler arasında yer alır. Diğer edebi türler arasında ki en büyük fark ise Romanların son derece uzun olmasıdır. Romanlarda toplumları ilgilendiren konular, toplumsal olaylar, toplumsal veya kişisel ilişkiler gerçeğe en yakın bir dille anlatılır. Roman kelimesi ise Roma İmparatorluğu içerisinde yaşayan halkın kullandığı Latin dilene verilen isim olarak bilinir. Daha sonra herkesin anlayabilmesi için aynı dille yazılan "hikaye" ve "destan"lara da Roman adı verilmiştir.

Kaliteli bir Roman nasıl olmalıdır;

- İyi bir dille anlatılmalıdır.
- İlgı çekici olmalıdır.
- Tüm toplumu ilgilendiren konular ele alınmalıdır

Romandaki olaylar, konular iyi bir sıralamayla anlaşılır ilerlemelidir.

Konular ve karakterler çelişmemelidir. Romandaki kişilerin karakterleri, anlatılan davranışlarından anlaşılmalıdır.

Roman okuyucuya sıkmayan yalın ve anlaşılır bir dille yazılmalıdır.

Kaliteli bir Roman nasıl olmalıdır;

İyi bir Roman'ın en belirleyici özellikleri yukarıda sıraladığımız gibidir. Roman okuyucusu kendinden uzaklaşmak için okumayı tercih eder. Romanda yer alan karakterlerle empati kurmaya çalışır. Bittikten sonra ise genel bir yargıda bulunarak değerlendirir.

2) Roman ve Roman Türleri

- a. Tarihi Roman

- Tarihi Romanlar, adından da anlaşılacağı üzere konusunu geçmiş tarihten esinlenerek alan türlerdir.

- Bu roman türünde geçmiş kıyafet tarzları, o dönemin düşünce yapısı ve yaşantısı ifade edilir.

- Türk Edebiyatında ise Tarihi romanın ilk örneği Ahmet Mithat tarafından kaleme alınan "Yeniçeriler" isimli eserdir.

- Batılı anlamda ilk kaleme alınan Tarihi roman ise Namık Kemal'in "Cezmi" adlı eseridir.

2) Roman ve Roman Türleri

- b. Macera Romanı
- Devamlı ve akıcı bir harekete sahiptir.
- Macera romanlarında yer alan olay ve kişiler okuyucuyu sürekli şaşırtır.
- Bu romanlara polisiye, aksiyon veya serüven adı da verilebilir.
- Egzotik (Uzak ülkeleri anlatan) romanlar da macera romanları kapsamına girer.

2) Roman ve Roman Türleri

- **c. Sosyal Roman**

Toplumsal olay ve konuları içeren romanlardır.

Toplumda bulunan olgular, olaylar, kültürler sosyal romanlarda ele alınır.

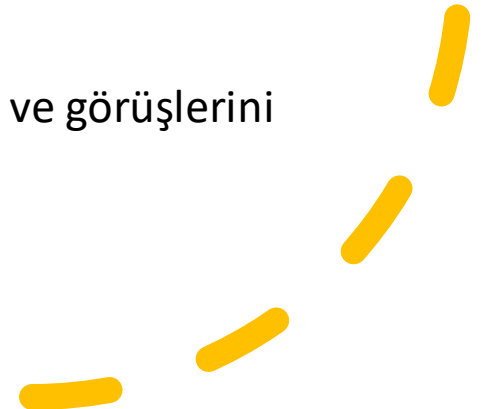
İrkçılık, göçler, fakirlik, sınıf ayrımları gibi konuları barındırır.

⇒ **Sosyal romanlar üçe ayrılır.**

1)Töre romanları: Kültürel örfleri konu alır.

2) Tezli romanlar: Belirli bir fikri ve düşünceyi savunan romanlar olarak bilinir.

3)Köy romanları: Köy yaşamını, köyde yaşayan kişileri ve görüşlerini anlatan romanlardır.

2) Roman ve Roman Türleri

ç. Tahlil Roman

- Kişilerin ruh hallerini ve davranışlarını konu alır.
 - Ruhsal davranışlar çözümlenmeye çalışır.
 - Karakterlerin davranışları incelenir.
 - Bu romanlara aynı zamanda psikolojik roman adı da verilir.
 - Türün ilk örneği ise Mehmet Rauf'un "Eylül" adlı eseridir.
 - Diğer örnekler ise Dostoyevski "Suç ve Ceza"
 - Peyami Safa " Matmazel Norolya'nın Koltuğu"
- olarak bilinir.

2) Roman ve Roman Türleri

d. Bilim Kurgu Romanları

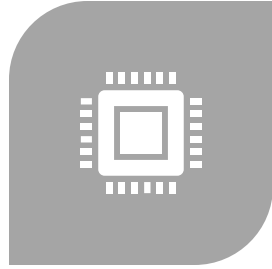
- Teknoloji ve bilim konularını ele alan romanlardır.
- Hayalgücü ile işlenir.
- Gotik romanlar bu türün temelini oluşturur.

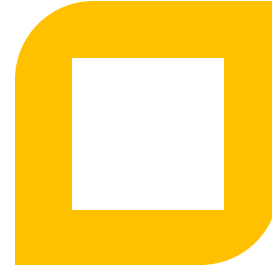
3) Akımlara Göre Romanlar

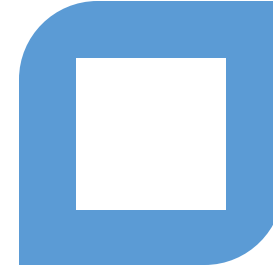
**REALİST
ROMANLAR**

**B. ROMANTİK
ROMANLAR**

**C. NATÜRALİST
ROMANLAR**

**D. POSTMODERN
ROMANLAR**

3) Akımlara Göre Romanlar

REALİST ROMANLAR

- REALİZM GERÇEKÇİLİK AKIMIDIR

- Realist romanlarda kişiler ve olaylar gerçeği yansıtır

- Gerçekler incelenerek ele alınır

- Gözlem ve inceleme esasına dayalı oluşturulur.

3) Akımlara Göre Romanlar

ROMANTİK ROMANLAR

- KİŞİLERİN DUYGULARI ÖN PLANDA TUTULUR

- ARZULAR, DÜŞÜNCELER, DUYGULAR, HİSLER İŞLENİR

- DUYGUSAL BİR ANLATIMI VARDIR

- TÜRK EDEBİYATINDAKİ ÖRNEĞİ NAMIK KEMAL'İN "İNTİBAH" ROMANIDIR.

3) Akımlara Göre Romanlar

NATÜRALİST ROMANLAR

- ROMANI YAZAN YAZAR BİLİM ADAMI GİBİ İŞLER

- Realist ve Natüralist roman arasında çok benzerlik vardır

- Natüralist roman ilme ve bilgiye çok önem veren türdür

- TOPLUMLAR, OLAYLAR, KARAKTERLER BİR LABARATUAR GİBİ GÖRÜLÜP İNCELENİR

- TÜRK EDEBİYATINDA Kİ İLK NATÜRALİST ROMAN NABİZADA NAZİM'İN " ZEHRA" ADLI ESERİDİR.

3) Akımlara Göre Romanlar

POSTMODERN ROMANLAR

• BU ROMAN TÜRÜNDE YAZAR DIŞ DÜNYADAN ZİYADE İÇ DÜNYAYI ELE ALIR

• GERÇEKLİK DEĞİL ANLAM YOĞUNLUĞU İŞLENİR

• ÇÜNKÜ POSTMODERN YAZARLARINA GÖRE DİL DEĞİL ANLAM DAHA ÖNEMLİDİR

• POSTMODERN ROMANLARDA OKUYUCU SON DERECE ÖNEMLİDİR

• OKUYUCU ANLAMI ÜRETEN KİŞİDİR

• TÜRK EDEBİYATINDA POSTMODERN ROMAN YAZARLARI OĞUZ ATAY, ELİF ŞAFAK VE ORHAN PAMUK'TUR.

Roman ile Hikâye Arasındaki Farklar

Bakış Açısı ve Anlatıcı Türleri

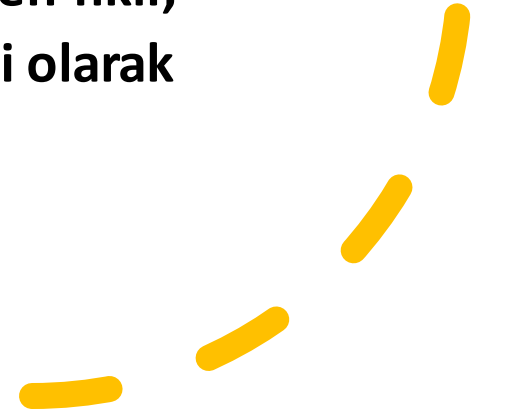
Edebi türlerin tümü bakış açısı ve anlatıcı türleri içerir.

Anlatıcı:

Hikaye, roman, masal vb. türleri anlatan varlığa anlatıcı adı verilir.

Bakış Açısı:

Dünya görüşü, kişiler ve olaylara karşı üretilen fikir, karakterlerin davranışlarını yorumlama şekli olarak ifade edilebilir.

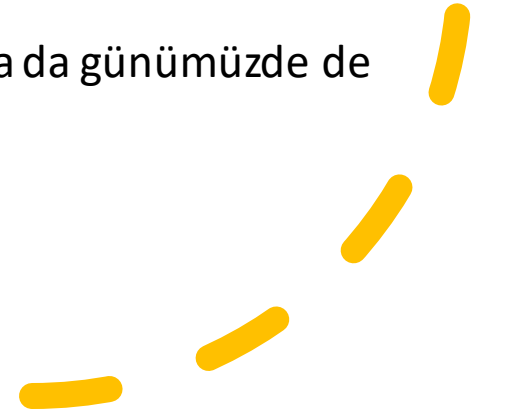

Bakış Açısı ve Anlatıcı Türleri

www.edebiyatnotu.com

1) İlahi Bakış Açısı

- Olanları ve olacakları görür
- Kahramanların iç dünyasında yer alan her düşünce ve duyguyu bilir
- İlahi bakış açısında anlatıcı gözlemci rolü oynar
- 3. tekil şahıs (o) ağzıyla konuşur
- Okuyucuya da önerilerde bulunup sohbet eder
- İlahi bakış açısı destan türünden roman türüne geçmiştir
- İlahi bakış açısı daha çok klasik romanlarda kullanılsa da günümüzde de çok tercih edilen bir anlatım türüdür.

Bakış Açısı ve Anlatıcı Türleri

2) Kahraman Bakış Açısı

- Eserde yer alan kahramanlardan birinin olayı anlattığı roman türlerinde kullanılır
- Bu kahraman ana kişi de olabilir, geride duran bir kahraman da olabilir
- Kendi yaşam deneyimlerini anlatırken ön plana çıkarı
- Tekil kişi(ben) ağzı ile anlatır
- Kahraman anlatıcının olduğu romanlar "otobiyografik" roman olarak adlandırılır
- Kahraman anlatıcı samimi ve yalın bir dil kullanır
- Okuyucuya samimi davranır

Bakış Açısı ve Anlatıcı Türleri

3) Gözlemci Bakış Açısı

- Gözlemci anlatıcı dış dünyada olanları gözlemler
- İzleyici rolündedir
- Arka planda oluşan gözlemlerini okuyucuya aktarır
- Hem (o) hem de (ben) ağzını kullanabilir
- Kahramanların ruh halleri için ince gözlemler yapmaz

Bakış Açısı ve Anlatıcı Türleri

www.edebiyatnotu.com

4) Çoğulcu Bakış Açısı

- Çoğulcu bakış açısı iki anlatıcıdan oluşan eserlerde görülür
- Çoğulcu bakış açısı ile yazılan eserlerde bir anlatıcı olabilir, ancak birkaç kahraman bazı bölümlerde anlatımı üstlenebilir
- Kahramanlar bakış açılarını dile getirebilir
- Buradaki amaç okuyucuyu sıkmadan birden fazla anlatımı aktarmaktır

